

Warszawa, dnia 13 lutego 2019 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER FINANSÓW

DD3.056.1.2019

Działając na podstawie art. 13 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870), w związku z petycją z dnia 31 grudnia 2018 r. (data stempla pocztowego), uprzejmie wyjaśniam.

Przedmiotem petycji jest żądanie podwyższenia kwoty wolnej od podatku PIT¹⁾ oraz kosztów uzyskania przychodów. Zgodnie z treścią żądania, kwota wolna od podatku powinna wynosić 50% tego co mają posłowie, a koszty uzyskania przychodów przy jednym pracodawcy 240,00 zł.

Mając powyższe na uwadze, uprzejmie informuję, że obietnica rządu Prawa i Sprawiedliwości dotycząca podwyższenia kwoty wolnej od podatku PIT została już zrealizowana. Pierwszy etap tej podwyżki (poprzez wzrost kwoty zmniejszającej podatek, o której mowa w skali podatkowej) nastąpił w dniu 29 listopada 2016 r. Tego dnia Sejm Rzeczypospolitej Polskiej uchwalił ustawę²⁾, która – uwzględniając wyrok Trybunału Konstytucyjnego z dnia 28 października 2015 r. sygn. akt K 21/14³⁾ – za 2017 r. ustaliła wysokość kwoty zmniejszającej podatek (generującej tzw. kwotę wolną) na poziomie:

- 1) 1 188 zł – dla podstawy obliczenia podatku nieprzekraczającej kwoty 6 600 zł;
- 2) 1 188 zł pomniejszone o kwotę obliczoną według wzoru: $631,89 \text{ zł} \times (\text{podstawa obliczenia podatku} - 6 600 \text{ zł}) \div 4 400 \text{ zł}$ – dla podstawy obliczenia podatku wyższej od 6 600 zł i nieprzekraczającej kwoty 11 000 zł;
- 3) 556,02 zł – dla podstawy obliczenia podatku wyższej od 11 000 zł i nieprzekraczającej kwoty 85 528 zł;
- 4) 556,02 zł pomniejszone o kwotę obliczoną według wzoru: $556,02 \text{ zł} \times (\text{podstawa obliczenia podatku} - 85 528 \text{ zł}) \div 41 472 \text{ zł}$, dla podstawy obliczenia podatku wyższej od 85 528 zł i nieprzekraczającej kwoty 127 000 zł.

¹⁾ Podatek dochodowy od osób fizycznych regulowany ustawą z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1509, z późn. zm.), zwaną dalej „ustawą PIT”.

²⁾ Ustawa z dnia 29 listopada 2016 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1926).

³⁾ Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 27 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych w zakresie, w jakim nie przewiduje mechanizmu korygowania kwoty zmniejszającej podatek, gwarantującego co najmniej minimum egzystencji, jest niezgodny z art. 2 i 84 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Powyższe oznacza, że w rocznym rozliczeniu podatku za 2017 r., osoby o relatywnie niskich dochodach mogły skorzystać z kwoty wolnej od podatku w wysokości 6 600 zł, tj. dwukrotnie wyższej niż w obowiązującej w rozliczeniu podatku PIT za lata 2009–2016. Przyczyniło się to do zmniejszenia u tych osób obciążeń z tytułu podatku PIT.

Zmniejszenie tego rodzaju obciążeń jest jeszcze większe w rozliczeniu rocznym podatku PIT za 2018 r. W dniu 27 października 2017 r. Sejm Rzeczypospolitej Polskiej uchwalił bowiem ustawę⁴⁾, która wprowadza kolejne podwyższenie kwoty zmniejszającej podatek. W rozliczeniu rocznym za 2018 r. kwota ta wynosi:

- 1) 1 440 zł – dla podstawy obliczenia podatku nieprzekraczającej kwoty 8 000 zł;
- 2) 1 440 zł pomniejszone o kwotę obliczoną według wzoru: $883,98 \text{ zł} \times (\text{podstawa obliczenia podatku} - 8 000 \text{ zł}) \div 5 000 \text{ zł}$, dla podstawy obliczenia podatku wyższej od 8 000 zł i nieprzekraczającej kwoty 13 000 zł;
- 3) 556,02 zł – dla podstawy obliczenia podatku wyższej od 13 000 zł i nieprzekraczającej kwoty 85 528 zł;
- 4) 556,02 zł pomniejszone o kwotę obliczoną według wzoru: $556,02 \text{ zł} \times (\text{podstawa obliczenia podatku} - 85 528 \text{ zł}) \div 41 472 \text{ zł}$, dla podstawy obliczenia podatku wyższej od 85 528 zł i nieprzekraczającej kwoty 127 000 zł.

Oznacza to, że w rozliczeniu rocznym za rok 2018, podatnicy, którzy uzyskali dochód (podstawę opodatkowania) w wysokości 8 000 zł w ogóle nie zapłacą podatku (podatek wynosi 0 zł). Niższy podatek – w stosunku do rozliczenia za rok 2017 – zapłacą ci, których podstawa opodatkowania mieści się w granicach od 8 000 zł do 13 000 zł.

Biorąc powyższe pod uwagę, należy zauważyć, iż zapowiedź rządu dotycząca podwyższenia kwoty wolnej od podatku (poprzez podwyższenie kwoty zmniejszającej podatek do kwoty 1440 zł) ma już swoje odzwierciedlenie w obowiązujących przepisach. Z tym, że efekty tych podwyżek podatnicy odczuwają dopiero w rocznym rozliczeniu dochodów. W trakcie roku, dla potrzeb poboru zaliczek od dochodów nieprzekraczających kwoty 85 528 zł, stosuje się jednakową dla wszystkich podatników kwotę zmniejszającą podatek w wysokości 556,02 zł rocznie (46,33 zł miesięcznie). Stosowne unormowania zawiera art. 27 ust. 1a i 1b ustawy PIT.

Jednocześnie należy zauważyć, iż wspomniana ustawa z dnia 29 listopada 2016 r. nałożyła na Ministra Finansów obowiązek corocznej weryfikacji kwoty zmniejszającej podatek, a co za tym idzie również kwoty wolnej od podatku. Stosownie do art. 27 ust. 1d ustawy PIT, minister właściwy do spraw finansów publicznych przedkłada Radzie Ministrów, w terminie do 15 września roku, w którym dokonano weryfikacji:

- 1) informację o wynikach dokonanej weryfikacji;
- 2) propozycję zmiany kwoty zmniejszającej podatek na rok następny, w przypadku istotnego wzrostu kwoty minimum egzystencji dla jednoosobowego gospodarstwa ustalonego przez Instytut Pracy i Spraw Socjalnych.

⁴⁾ Ustawa z dnia 27 października 2017 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne (Dz. U. poz. 2175).

Z informacji Ministra Finansów przedłożonej w 2018 r. wynika, że według ostatnio ogłoszonego minimum egzystencji⁵⁾, w ujęciu średniorocznym, miesięczna wartość minimum egzystencji dla jednoosobowego gospodarstwa pracowniczego wyniosła w 2017 r. 574,01 zł a dla jednoosobowego gospodarstwa emeryckiego 544,03 zł.

W stosunku do roku 2016 nastąpił zatem wzrost wydatków wyznaczających granicę obszaru ubóstwa. W przypadku jednoosobowego gospodarstwa pracowniczego jest to wzrost o 18,99 zł w skali miesiąca (z 555,02 zł do 574,01 zł), tj. o 227,88 zł w skali roku, natomiast w przypadku jednoosobowego gospodarstwa emeryckiego jest to wzrost o 16,73 zł miesięcznie (z 527,30 zł do 544,03 zł), tj. o 200,76 zł rocznie. Nie zmienia to jednak faktu, że nadal roczne minimum egzystencji w 2017 r. dla jednoosobowego gospodarstwa pracowniczego ($574,01 \text{ zł} \times 12 = 6\,888,12 \text{ zł}$) oraz emeryckiego ($544,03 \text{ zł} \times 12 = 6\,528,36 \text{ zł}$) mieści się w kwocie dochodów, dla których ustawodawca przewidział najwyższą kwotę zmniejszającą podatek (1 440 zł) odpowiadającą kwocie wolnej od podatku w wysokości 8 000 zł.

Tym samym mimo, że w roku 2017, w stosunku do roku 2016, nastąpił wzrost kwoty minimum egzystencji dla jednoosobowego gospodarstwa, to nie wystąpiły przesłanki uzasadniające podwyższenie kwoty zmniejszającej podatek na 2019 r. (nie był to wzrost istotny).

W konsekwencji, w obecnym stanie prawnym podatników obowiązuje kwota zmniejszająca podatek w tej samej wysokości, co w odniesieniu do dochodów uzyskanych w 2018 r. Aktualnie rząd nie prowadzi prac związanych z jej podwyższeniem podobnie, jak nie prowadzi prac związanych z określeniem nowej wysokości pracowniczych kosztów uzyskania przychodów. Utrzymywaną na niezmiennym poziomie od 2018 r. wysokość pracowniczych kosztów uzyskania przychodów rekompensują ww. zmiany w zakresie kwoty zmniejszającej podatek.

Jednocześnie należy zauważyć, że ustawa PIT nie różnicuje wysokości kwoty wolnej od podatku w zależności od wykonywanej pracy (pełnionej funkcji). Powyższe oznacza, że wyżej przytoczone przepisy ustawy PIT (dotyczące wysokości kwoty zmniejszającej podatek) obowiązują zarówno parlamentarzystów jak i pracowników lub emerytów i rencistów. Tym samym żądanie ustalenia kwoty wolnej od podatku w wysokości 50% tego co mają posłowie oznaczałoby w praktyce obniżenie o połowę kwoty wolnej od podatku w stosunku do obecnie obowiązującej.

Z upoważnienia Ministra Finansów
Dyrektor Departamentu Podatków Dochodowych
Maciej Żukowski
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Do wiadomości:

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
ds.

BM-V-054.35.2019.DF

⁵⁾ Informacja o poziomie minimum egzystencji w 2017 r., Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, Warszawa, 13 kwietnia 2018 r.

Potwierdzam zgodność kopii z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	2854400.9030204.6077533
Nazwa dokumentu	odpowieź MF na petycję.pdf
Tytuł dokumentu	odpowieź MF na petycję
Sygnatura dokumentu	DD3.056.1.2019
Data dokumentu	2019-02-13 11:48:18
Skrót dokumentu	0FCF4495A0344A2A60CECB05CA9A63C9C75 A6F5C
Wersja dokumentu	1.9
Data podpisu	2019-02-13 11:47:27
Podpisane przez	Maciej Żukowski; MF Dyrektor
	EZD 3.71.456.456.3382
Data wydruku:	2019-02-13 13:04:52
Autor wydruku:	Cackowska-Kiwior Monika główny specjalista